

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200371
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8818200371.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. C. Q., F.. XX.XX.XXXX, E.. J. Q., F.. XX.XX.XXXX, E.. J. Q., F.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky L. Q., F.. XX.XX.XXXX, R. XXX/XX, J. H., za účasti Q. Q., F.. XX.XX.XXXX, T. B. F. R. XXX, Q. Č. H. U. XX, H. - J., o zvýšenie výživného, t a k t o

rozhodol:

M e n í s a výživné určené rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č. k. 8P/78/2013-53- zo dňa 04.07.2013 a to tak, že sa zvyšuje výživné na mal. C., F.. XX.XX.XXXX W. J. XX,- L. F. J. XX,- L. E., F. E.. J., F.. XX.XX.XXXX W. J. XX,- L. F. J. XX,- L. E.F., F. E.. J., F.. XX.XX.XXXX W. J. XX,- L. F. J. XX,- L. mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky začínajúc dňom 1.2.2018.

Dlžné výživné za obdobie od 01.02.2018 do 31.07.2018 na každé maloleté dieťa vo výške 120,- EUR súd p o v o ľ u j e otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 20,- EUR mesačne na každé dieťa k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.02.2018 domáhala zvýšenia výživného na mal. C. W. J. XX,- L. F. J. XXX,- L., F. E.. J. W. J. XX,- L. F. J. XXX,- L. E.Č. I. F. E.. J. W. J. XX,- L. F. J. XX,- L. mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.02.2018. Svoj návrh odôvodnila tým, od poslednej úpravy výživného náklady spojené s výchovou detí podstatne vzrástli. Mal. deti navštevujú základnú školu, s čím sú spojené výdavky na školské pomôcky, stravu, rôzne povinné školské akcie v rámci vyučovania. Toho času sa nemôže zamestnať, lebo poberá opatrovateľský príspevok na mal. dcéru J., ktorá má psychické problémy, v škole má individuálny plán, nevie sama chodiť zo školy, vyžaduje celodennú starostlivosť. Jej príjem v súčasnej dobe je 522,- EUR. Z toho platí pre J. každý mesiac lieky vo výške 10,- EUR, cestovné raz mesačne na kontrolné psychiatrické vyšetrenie do Michaloviec, stravu pre deti, oblečenie, poplatky do školy školské pomôcky, rôzne exkurzie, výlety, divadlá v rámci vyučovania a z toho ešte prispieva mame na energie vo výške 140,- EUR.

2. Otec sa k návrhu nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil a svoju neúčast' neospravedlnil.

3. Kolízny opatrovník odporúčal zvýšiť výživné na mal. deti podľa možností, schopností a majetkových pomerov otca. Zvýšenie výživného je v záujme mal. detí.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením rozsudku tunajšieho súdu č. k. 8C/78/2013-53 zo dňa 04.07.2013, rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, komplexného posudku, výpismi z listu vlastníctva v katastrálnom území obce Kendice, správy Sociálnej poisťovne a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/78/2013-53 zo dňa 04.07.2013 bolo zvýšené výživné na mal. deti z minimálnej sumy na sumu 40,- EUR mesačne od 01.03.2013. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že v čase rozhodnutia súdu bol C. žiakom 2. ročníka základnej školy a dvojčatá navštevovali posledný rok predškolské zariadenie. V čase rozhodnutia súdu mal. C. sa nestravoval v školskej jedálni, ani nenavštevoval školský klub, pretože matka si to z finančných dôvodov nemohla dovoliť. Príjem matky v čase rozhodnutia súdu pozostával z rodinných prídavkov a náhradného výživného vo výške 140,- EUR. Podľa výpovede otca bol vyradený z evidencie nezamestnaných z dôvodu nespolupráce, dovtedy poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 62,50 EUR. Pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti s tvrdým príjmom cca 300,- EUR. Mal aj zväračský kurz, ktorý v čase rozhodnutia súdu už nebol platný. Býval s družkou a mimo týchto detí pochádzajúcich z manželstva mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. E., F.. XX.XX.XXXX.

6. Podľa výpovede matky od poslednej úpravy výživného uplynulo 5 rokov. Toho času je mal. C. žiakom 7. ročníka základnej školy, mal. J. žiakom 5. ročníka a mal. J. je taktiež žiačkou 5. ročníka, ale má vypracovaný individuálny plán. Raz týždenne navštevuje školu, inak sa s ňou doma učí. Žiadne z detí sa nestravuje v školskej jedálni. V súvislosti so všetkými deťmi jej vznikajú výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, učebné pomôcky. J. užíva lieky a raz v mesiaci s ňou cestuje na odbornú ambulanciu do Michaloviec. Má výdavky na cestovné, cestujú hromadnou dopravou. Za cestu tam a späť pre obidve uhradí do 5,- EUR. C. hrá futbal za žiakov, J. hrá futbal v rámci krúžku. Má zvýšené výdavky na športovú obuv, športové oblečenie a zvýšené výdavky na hygienu, pracie prášky a pod. Často perie športové oblečenie pre oboch. C. chodíva aj na zápasy mimo obce, dvakrát v mesiaci. Dáva mu vreckové cca 2,- EUR, balí mu stravu na cestu. Športuje a potrebuje sa kvalitne stravovať. Mal. J. nosí okuliare, ktorých výmenu potrebuje cca raz za polroka. Spolu s deťmi býva u matky v rodinnom dome. Poberá opatrovateľský príspevok na dcéru J.. Spolu s rodinnými prídavkami a náhradným výživným jej príjem činí cca 522,- EUR mesačne. Vedľajší príjem nemá žiadny. Otec nie je s deťmi v kontakte 10 rokov, a to ani telefonicky, ani cez sociálne siete. Nemá o ňom žiadne správy, vyživovaciu povinnosť si neplní žiadnym spôsobom. V prípade sviatkov im ničím nepríspeje, nepošle ani pozdrav. Spláca pôžičku, ktorú si zobrali spolu ako manželia, mesačne po 70,- EUR. Neplatí ju pravidelne, snaží sa ju splácať podľa finančných možností. Z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti zo strany otca poberá náhradné výživné.

7. Matka uviedla, že otec má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity v odbore stolárstvo. Má vedomosť o tom, že mimo týchto detí otcovi pribudli potom, čo sa rozišli ďalšie dve vyživovacie povinnosti, má ďalšie dve deti s inou partnerkou vo veku 4 a 3 roky. Podľa jej vedomostí otec je zdravý, práceschopný, mohol by si nájsť prácu. Predpokladá, že nemá stále zamestnanie aj kvôli tomu, že má exekúciu.

8. Matka ďalej uviedla, že mal. J. bola hospitalizovaná. Predložila do spisu prepúšťaciu správu, z ktorej je zrejmé, že mal. J. bola hospitalizovaná v čase od 18.06.2018 do 11.07.2018 v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach. Dcére bola stanovená terapia, užíva aj medikamentóznú liečbu, za ktorú matka dopláca, s čím má zvýšené výdavky.

9. Podľa predloženého rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou bol matke priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je mal. J..

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že matka spolu s maloletými deťmi býva v rodinnom dome v obci Sečovská Polianka, spoločne s jej matkou a bratom. Maloleté deti majú v domácnosti vytvorené vhodné podmienky, vybavenie domácnosti zodpovedá ich potrebám. Majú vlastnú izbu, kde majú zabezpečený priestor na oddych, priestor na plnenie školských

povinností a priestor pre svoje záujmy a záľuby. Matka maloletých detí je poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie v sume 299,15 EUR mesačne, rodinných prídavkov na tri deti v sume 104,34 EUR a náhradného výživného v celkovej sume 120,- EUR mesačne. Okrem bežných výdavkov určených na osobnú starostlivosť o seba a maloleté deti má matka zvýšené náklady na lieky pre maloletú J.. Maloleté deti J. I. J. sú v súčasnosti žiakmi 5. ročníka Základnej školy v J. H. a maloletý C. žiakom 7. ročníka tej istej školy. V škole dosahujú dobré výchovnovzdelávacie výsledky. Maloletá J. má pre svoj zdravotný stav individuálny výchovno-vzdelávacie program. Maloletý C. sa aktívne venuje futbalu, maloletý J. má záľubu v počítačových hrách a v bicyklovaní. Maloletá J. má detskú mozgovú obrnu, v minulom roku bola hospitalizovaná na detskej psychiatrii v Michalovciach z dôvodu dlhodobo pretrvávajúcich psychických problémov, ktoré sa u maloletej prejavovali útekmi z domu, kopaním do všetkého a kričaním. Otec sa o maloleté deti vôbec nezaujíma, nestretáva sa s nimi a nekontaktuje ich. Svoju vyživovaciu povinnosť si dlhodobo neplní. Zvýšenie výživného vzhľadom na vek a odôvodnené potreby, je v záujme maloletých detí. Na základe uvedených skutočností odporúčame zvýšiť výživné na maloleté deti podľa možností, schopností a majetkových pomerov otca.

11. Z výpisov z listov vlastníctva v katastrálnom území obce P. je zrejmé, že otec maloletých detí je spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností a to záhrady, zastavené plochy a nádvoria zapísané na A. XXX v podiele 1/10, orná pôda v pomere 1/20 zapísaná na A. XXXX, orná pôda v pomere 3/40 zapísaná na A. XXXX, lesné pozemky v pomere 10/400 zapísané na A. XXXX a rodinný dom v pomere 1/20 zapísaný na A. XXXX. Všetky nehnuteľnosti otec nadobudol v dedičskom konaní, ale na všetkých týchto podieloch patriaciach otcovi je exekučný príkaz a vykonáva sa exekúcia zriadením exekučného záložného práva.

12. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec pracoval v roku 2017 na základe dohody o vykonaní práce. Otec nie je poberateľom žiadnej dôchodkovej dávky.

13. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov bol otec mal. detí naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 19.09.2012 do 12.03.2013, dňa 13.03.2013 bol vyradený z dôvodu nedostavenia sa na úrad.

14. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ, Okresný dopravný inšpektorát Prešov vyplýva, že otec nemá zaevidované žiadne motorové vozidlá.

15. Právnu vec súd takto právne posúdil.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

23. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Touto zmenou môže byť napríklad vyšší vek dieťaťa, podstatné zvýšenie a zníženie príjmu rodičov a pod.

24. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnuť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Na strane oprávneného u školopovinných detí je takouto zmenou aj vyšší vek a prechod na iný stupeň školskej dochádzky.

25. V danom prípade dospel súd k záveru, že návrh matky je čiastočne oprávnený. Od poslednej úpravy výživného uplynulo 5 rokov. Mal. deti fyzicky povyrástli, sú žiakmi druhého stupňa základnej školy, čím nepochybne vzrástli výdavky spojené s uspokojovaním ich základných potrieb. Berúc do úvahy vek, potreby mal. detí, ako aj vývoj životných nákladov, súd zvýšil výživné na každé z mal. detí začínajúc dňom 01.02.2018 zo sumy 40,- EUR na sumu 60,- EUR mesačne. Mal. deti, J. I. J. v čase poslednej úpravy výživného navštevovali predškolské zariadenie a mal. C. navštevoval 2. ročník základnej školy. Doterajšie výživné už nepostačuje na úhradu odôvodnených potrieb mal. detí. Navyše mal. J. má zdravotné problémy, vyžaduje si opateru, v škole má individuálny učebný plán, čo bráni matke zamestnať sa a dosahovať tak vyšší príjem.

26. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti povinného. Otcov príjem súdu nie je známy, nakoľko otec sa na pojednávanie súdu bez ospravedlnenia nedostavil a nereagoval ani na výzvu súdu, aby najneskôr v deň pojednávania predložil doklady o príjmoch a výdavkoch za posledných 6 mesiacov. Súd však zistil, že otcovi nie sú vyplácané žiadne dôchodkové dávky, preto má za to, že otec je zdravý a bez akýchkoľvek pracovných obmedzení a nič mu nebráni zamestnať sa a dosahovať príjem. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, aký príjem by mohol otec dosahovať, keby sa riadne zamestnal. Minimálna mzda za rok 2018 je 480,- EUR a súd tiež zohľadnil skutočnosť, že otec sa s deťmi žiadnym spôsobom nekontaktuje, nezaujíma sa a vyživovaciu povinnosť si dlhodobo neplní. Podľa vyjadrenia matky, otcovi pribudla od poslednej úpravy výživného ďalšia vyživovacia povinnosť a túto súd zohľadnil pri rozhodovaní o výške výživného. Je pravdepodobné, že otec brigádnicke pracuje, bez potrebnej zmluvy, vychádzajúc z toho, že má viacero exekúcií.

27. Za daného stavu má súd za to, že je potrebné výživné zvýšiť, i keď nie je možné návrhu matky vyhovieť v celom rozsahu. Takto určené výživné považuje súd toho času za primerané a podľa názoru súdu zodpovedá ako možnostiam a schopnostiam otca, tak aj odôvodneným potrebám mal. detí s prihliadnutím na jeho vek, osobné potreby a náklady súvisiace s návštevou školy a mimoškolských aktivít, a preto v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

28. Dĺžné výživné za obdobie od 01.02.2018 do 31.07.2018 na každé mal. dieťa činí 120,- EUR, ktoré súd vypočítal ako rozdiel medzi zvýšeným výživným za uvedené obdobie a otcom v uvedenom období zaplateným výživným (t.j. za 6 mesiacov x 20,- EUR), súd povolil otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 20,- EUR mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

29. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.